

22.6.2010

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL29
00023 Valtioneuvosto

Koulutuksen järjestäjän velvollisuudet suhteessa rahoitukseen

Viimeisen vuosikymmenen aikana on sekä ammatillista peruskoulutusta, että ammattikorkeakoulujen koulutusta ohjattu yksilöllisempään suuntaan. Yksilöllinen ohjaus eri muodoissa sekä hallinnollinen työ ovat lisääntyneet ja ryhmille annettu opetus taas vähentynyt vastaavasti.

Yksilöllistä, opetushenkilöstön antamaa ohjausta on lisätty mm.

- työssäoppimisen/työharjoittelun ohjauksena
- tukitoimina oppimisvaikeuksia omaaville ja muuten opinnoissaan viivästyneille

Hallinnollista työtä ovat lisänneet mm.

- opiskelun ja tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen
- ammattiosaamisen näyttöjen yksilölliset järjestelyt toisella asteella
- työssäoppimis-/työharjoittelupaikkojen hankinta ja sopimusten solmiminen
- opetussuunnitelmien ja arvioinnin muuttuminen portaittain tapahtuvaksi (hierarkiseksi/modulaariseksi ja monimutkaiseksi) prosessiksi ammatillisessa peruskoulutuksessa
- todistusten ja niitä koskevien määräysten monimutkaistuminen ammatillisessa peruskoulutuksessa
- arviointimenettelyn monimutkaistuminen ammatillisessa peruskoulutuksessa
- lisärahoituksen myöntäminen projektien kautta
- ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoiminta
- lisääntyneen tietotekniikan käytön edellyttämät tukipalvelut
- laatujärjestelmät
- aluevaikuttaminen ammattikorkeakouluissa
- toiminnan tulosten arviointi valtakunnallisina arviointiprojekteina ja laatukilpailuilla
- opiskelijan oikeusturvaan liittyvä selvitystyö

Kun vertaamme nykyistä tilannetta vuosituhannen vaihteeseen, niin

- opiskelija saa varsinaista opetusta noin 20 % vähemmän kuin silloin.
- opetushenkilöstön tarve on ennallaan, koska opetus on muuttunut yksilöllisemmäksi heterogeenisemmän opiskelija-aineksen vuoksi. Myös ohjaus ja muut tehtävät ovat lisääntyneet.
- hallintohenkilöstön määrä on kasvanut lähes kaksinkertaiseksi.

22.6.2010

Tämä on huolestuttavaa, koska

- laman mentyä ohi on odotettavissa työvoimapula, joka ensi kädessä näkyy opettajapulana
- työvoiman niukkuus saattaa vaikeuttaa työssäoppimis- ja harjoittelupaikkojen löytymistä
- erityisesti liiketalouden ja tieto- ja viestintätekniikan alojen alhainen yksikköhinta ajaa säästämään opetuksesta, sillä kun rahaa ei ole, eivät kulutkaan nouse
- tutkinnon suorittaneiden osaaminen on entistä kapea-alaisempaa
- tutkinnon suorittaneiden jatko-opintokelpoisuus on harvoin todellista

Ongelmat korostuvat erityisesti Liiketalouden sekä Tieto- ja viestintätekniikan koulutusaloilla, koska yksikköhinta on näillä alhaisin. Opiskelijan yksilöllinen käsittely vie opetuksen resursseista suhteellisesti suuremman osan juuri näiden alojen koulutuksessa.

Osa hallinnollisen työn lisääntymisestä on varmasti jostain näkökulmasta perusteltua, mutta tämän suuntaisen kehityksen jatkuessa oppilaitokset muuttuvat lähes pelkästään osaamisen testaajiksi.

Koulutuksenjärjestäjälle ei tule enää säätää tai määrätä suoraan eikä välillisesti lisää velvoitteita, jotka lisäävät kustannuksia.

Lisäksi esitämme, että Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää selvitystyön, jonka tavoitteena on tutkia alakohtaisten yksikköhintojen vastaavuus suhteessa nykyiseen koulutuksen toteuttamistapaan sekä koulutuksen järjestäjille asetettuihin vaatimuksiin ja velvoitteisiin.

Kaupallisen Opetuksen Edistämislitto – Förbundet för främjande av merkantil undervisning ry

Kaarina Dromberg
hallituksen puheenjohtaja

Ritva Saastamoinen
toiminnanjohtaja

Lisätietoja Ritva Saastamoinen, puh 050 5116739
ritva.saastamoinen@businesscollege.fi